

POLOHA OBCE

Obec Dolné Lovčice leží na východnom okraji Trnavskej pahorkatiny asi 9 km od krajského mesta Trnava. Východná časť chotára je tvorená rovinou na nivie Blavy a Dudváhu a západná časť s mocnými uloženinami spraše sa rozprestiera na svahu Trnavskej pahorkatiny. Chotár obce je odlesnený s lužnými a nivnými pôdami na nivie a s černozemnými pôdami na pahorkatine. Priemerná nadmorská výška obce je 135 metrov nad morom.

OSÍDLENIE A ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY

Chotár obce bol osídlený už v období neolitu – kultúre s mladou lineárno keramikou a lengylskej kultúre (cca 4000 – 3200 pred Kristom), o čom svedčí bohatý nález úlomkov z rôznych typov prevažne hrncovitých nádob v polohe Lúčky. Medzi pozoruhodné nálezy patrí aj nález hlinenej cievky datovaný do obdobia mladého neolitu. Ďalšie nálezy z chotára naznačujú osídlenie z mladšej doby rímskej (3. stor. po Kristovi). Ide pravdepodobne o zaniknuté germánske pohrebisko. Tomu napovedajú aj ohňom poznačené a deformované zlomky spôn, ale aj mince. Najstaršia minca Marcia Antonia je z rokov 32 – 31 pred Kristom a najmladšia minca Claudia II. Gothicu z rokov 268 – 270 po Kristovi. K tomuto obdobiu sa viaže aj nález zlomkov rímskej strešnej krytiny, ktoré sú dnes uložené v expozícii Západoslovenského múzea v Trnave. Nálezy z polohy Doliny v podobe črepového materiálu zo zlomkov hrncovitých nádob naznačujú v tejto polohe zaniknutú včasnostredovekú osadu z 12. – 13. stor. po Kristovi. Časový rozptyl existencie tejto osady sa vzhľadom na nálezy posúva až do obdobia neskorého stredoveku do 15. stor. po Kristovi.

Autor zberu: Vladimír Maruniak (Dolné Lovčice)

V roku 1339 sa spomína ako majiteľ obce Michal syn Tomáša Lóčzího. V roku 1430 je vlastníkom obce rodina Németh zo Šulekova a po nej rodina Vatai. V roku 1495 kráľ Vladislav II. Jagelovský daruje obec Petrovi Pogáňovi a Andrejovi Vizközemu. V roku 1506 je majiteľom aj Štefan Verböczi. V roku 1651 tu nachádzame rodiny Kelecsényi a Ravasz, ktoré od panovníka Ferdinanda III. Habsburského dostávajú znova donačné listiny na obec. V roku 1715 bola majiteľkou obce Magdaléna Katarína Rattkajová, ktorá pivovar a major darovala trnavskej bazilike. V 18. stor. vlastnili obec Ilešháziovci (Eliášovci), Ambróovci, Kádašovci, Hrabovskí, Benčíkovci a Zabafyovci. Na začiatku 19. stor. boli majetkami Alexander Šipeky, Pavol Molnár, gróf Ján Nári i Ignác a Ján Jánoškovi. Majetky rodiny Jánoška prešli kúpou okolo roku 1844 do vlastníctva rodiny Príleských. Majetky Ilešháziovcov sa vymretím rodu v roku 1838 dostali do vlastníctva rodiny baróna Sinu. Koncom 19. stor. vlastnila veľkú časť majetku v obci manželka baróna Aladára Feketeho. Tá vlastnila aj panské sídlo, ktoré najprv patrilo grófske Kataríne Esterháziowej, neskôr rodinám Benčík a Šipeky. Okrem toho mali väčšie majetky v obci aj Pavol Molnár, Juraj Szczesey a Ignác Sabinovský.

Po skončení I. svetovej vojny pripadla obec do Česko-Slovenskej republiky, Bratislavskej župy a okresu Trnava. V roku 1920 sa ustálil názov obce na Dolné Lovčice. Počet obyvateľov sa pohyboval od 610 (v r. 1921) cez mierny pokles na 596 (v r. 1930) a opäťovný nárast na 615 (v r. 1940) či 636 (v r. 1948). V 20-tých rokoch prebehla v obci pozemková reforma, kedy bola rozparcelovaná časť pôdy velkostatkára Ladislava Majlátha v prospech obyvateľov.

Dňa 29. 12. 1929 bolo s cieľom hmotného pozdvihnutia obyvateľstva založené Úverné družstvo s neobmedzeným ručením v Dolných Lovčiciach. Po II. svetovej vojne v roku 1949 bolo v obci založené Jednotné rolnické družstvo, ktoré pôsobí pod názvom Poľnohospodárske družstvo Zavar – Hopsodársky dvor Dolné Lovčice aj v súčasnosti. V roku 1960 prišlo k zlúčeniu Dolných a Horných Lovčíc do spoločnej obce Lovčice. Spoločná obec mala rozlohu 1106 ha a v r. 1970 až 1474 obyvateľov. V tomto

období sa dobudoval kultúrny dom (r. 1964) aj obecný vodovod (r. 1968). V roku 1975 stráca obec samostatnosť príčlenením k obci Brestovany. Výstavba materskej školy bola ukončená v roku 1979 a domu smútku v roku 1981. Dňom 1. 9. 1990 vzniká ododením od obce Brestovany opäť samostatná obec Dolné Lovčice. Plynofikácia obce je ukončená v r. 1991 a od roku 1993 sa pristupuje k adaptácii časti priestorov materskej školy na kostol. Práce boli ukončené nasledujúci rok a 31. 7. 1994 kostol posvätil trnavský pomocný biskup Mons. Dominik Tóth. Dominantou kostola je 14 m vysoká veža ukončená dvojkrižom, ktorý pripomína patrocínium sv. Gorazda. Ide o prvý kostol zasvätený tomuto svätcovi na Slovensku. Ďalšou dominantou obce je murovaná zvonica, postavená na mieste niekdajšej drevenej. Nachádzajú sa v nej 3 zvony. Najväčší zvon má spodný priemer 580 mm a v r. 1927 ho uliali bratia Fišerovci v Trnave. Dva menšie zvony s priemerom 150 mm resp. 500 mm neboli datované ani signované. Obec prijala v roku 1995 erb, ktorý vychádza z poľnohospodárskeho motívov podľa erbovej pečate z r. 1633. Erb tvoria v modrom štíte zlaté obrátené radlice, čerieslo a menší lemeš, pod ním strieborná kytička štyroch stoniek ďatelin. Z obce pochádzali: politik, historik, univerzitný profesor, exulantský činovník, autor syntetickej práce Slovenské dejiny František Hrušovský (1903 – 1956), ktorý má od r. 1998 na rodnom dome pamätnú tabuľu, ďalej rehoľný knaz, františkán Eduard Alojz Nižanský (1895 – 1974) a politik, redaktor, tlačiar, vydavateľ Ján Pocisk (1870 – 1941). Zo spoločenských organizácií pôsobia v obci futbalový oddiel TJ Družstevník Lovčice, Poľovnícke združenie Lipa, Občianske združenie Spln a Miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku. Na západnom konci obce pri Krupianskom potoku (Dolinke) sa nachádza revitalizovaný areál pre bikros. V súčasnosti sa v obci rozvíja individuálna bytová výstavba. Koncom roku 2011 mala obec rozlohu 574 ha a 752 obyvateľov.